

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce: **Z. P.**, zastoupeného: I. P., člen domácnosti (matka), oba bytem N. S., proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 30.3.2015 proti rozhodnutí žalované ze dne 9.2.2015 č.j. X o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 9.2.2015 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 3.12.2014 se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobce domáhá přezkoumání *rozhodnutí ze dne 9.2.2015 č.j. X*, jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila *rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 3.12.2014* o zamítnutí jeho žádosti o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť dle lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Sokolov ze dne 14.11.2014 není invalidní, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20%. V odůvodnění *napadeného rozhodnutí ze dne 9.2.2015* žalovaná zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 28.1.2015 bylo zjištěno, že žalobce není invalidní, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 9a) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o *posuzování*

invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15-20% a s ohledem na aktuální klinický nález i s přihlédnutím k astma bronchiale byla zvolena horní hranice vymezeného rozpětí, tj. 20%, která ve smyslu § 3 citované vyhlášky nebyla změněna, proto nebylo námitkám žalobce vyhověno.

Žalobce v žalobě mimo jiné vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím, proto požadoval nové posouzení zdravotního stavu, který stručně popsal, závěrem požadoval vyhovění žalobě a přiznání invalidního důchodu. (K žalobě byla připojena i kopie usnesení Okresního soudu v Sokolově ze dne 20.3.2015 č.j. 13 Nc 9001/2015-8, jímž bylo schváleno zastoupení žalobce členem jeho domácnosti – matkou, I. P.)

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Sokolov vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 14.11.2014 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v námitkovém řízení dne 28.1.2015 ČSSZ-pracoviště Plzeň vyplývá, že žalobce nebyl uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 9a) přílohy vyhlášky, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20%, jež ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna. (Soud podotýká s ohledem na obsah žaloby, že posudkoví lékaři (OSSZ i ČSSZ, stejně tak i předseda posudkové komise MPSV) mají kromě jiných atestací i atestaci z posudkového lékařství, což je samostatný atestační obor, tudíž jsou oprávněni posuzovat zdravotní stav pojištěnců ve vztahu k invaliditě, proto je připomínka žalobce v tomto směru irelevantní.)

*Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 1.6.2015 navrhla k důkazu posudek příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** nebo **PK MPSV**) s tím, že rozhodnutí ve věci samé ponechává na úvaze soudu dle závěru posudku. Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 9.2.2015 bylo dle dodejky žalobci doručeno dne 13.2.2015.*

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 16.7.2015 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie, jemuž žalobce ani jeho zástupce nebyli přítomni (telefonicky omluveni). Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (9.2.2015) byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%, když datum vzniku invalidity žalobce bylo stanoveno dnem 2.6.2014, tj. dnem nutnosti jeho hospitalizace na psychiatrickém odd. (Nemocnice Ostrov). PK MPSV na rozdíl od lékaře OSSZ i ČSSZ konstatovala, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je dětský

autismus středně funkční, proto míru poklesu pracovní schopnosti hodnotila 70% dle kapitoly V, položky 9c) přílohy vyhlášky a tuto míru ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nezměnila; na dolní hranici taxace míry poklesu (70-90%) hodnotila pro neporušený intelekt žalobce. Komise hodnotila postižení jako těžké, těžké narušení sociálních dovedností, inteligence, řečových schopností, verbálního myšlení, dezintegrace, závažné komorbidity včetně mentální retardace, poruchy chování, podstatné snížení mobility; dále přihlédla hlavně k těžkým poruchám chování s agresivitou (uvedeno v odborných nálezech). Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobce obecně schopen vykonávat výdělečnou činnost ani za zcela mimořádných podmínek. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odstavce 1 vyhlášky, není ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 citované vyhlášky. Nebyla uznána invalidita z mládí, protože přestože se jedná o postižení z dětství, tak k prudkému zhoršení zdravotního stavu s nárůstem agresivity a gradací došlo až v červnu 2014, předtím byl žalobce schopen absolvovat úspěšně 1. ročník střední školy s individuálním studijním plánem a asistentem. (*Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.*)

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

Podle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní, dále jen s.ř.s.), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *k datu 9.2.2015*, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žalobce se podanou žalobou domáhá přiznání invalidního důchodu z důvodů uvedených v žalobě. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 16.7.2015 *má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ČSSZ se u žalobce jednalo o invaliditu třetího stupně s datem vzniku 2.6.2014* (doba platnosti (KLP): trvale), proto je *žaloba podaná důvodně*, a soud tedy *napadené rozhodnutí žalované ze dne 9.2.2015 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 3.12.2014 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení* (výrok I. rozsudku) *pro vady řízení* (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) *spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce*, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce od 2.6.2014 a tedy i k 3.12.2014 a 9.2.2015 odpovídá třetímu stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činí 70%.

Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je invalidní pro invaliditu třetího stupně od 2.6.2014, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity třetího stupně (od uvedeného data), čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30.9.2015 č.j. 16Ad 31/2015-40, když rozhodnutí o invalidním důchodu by byla vydána žalovaná i v případě zjištění vzniku invalidity žalobce již v řízení o jeho žádosti či o námitkách.

V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohl být přiznán invalidní důchod, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno a), odst. 2 a 3 zákona, kdy *potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku do 20 let méně než jeden rok a zjišťuje se z období před vznikem invalidity; za dobu*

pojištění se považuje též doba studia na střední škole v ČR a to před dosažením 18 let věku, nejdříve však po ukončení povinné školní docházky.

O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nepožadoval žádné náklady tohoto řízení, proto žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení : *Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.*

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 30. září 2015

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně